

תורת הקורא

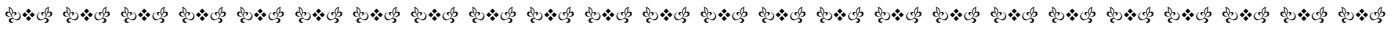
ובו הוראות מפורטות לבעלי קריאה

הלכות ומנהגים, דיוקים ודקדוקים, הערות ובירורים, חילופי נוסחאות, הקשורים בקריאת פרשת השבוע

הערות, הארות, ביקורת, שאלות, רעיונות, וכן תרומות להשתתפות בהוצאות הגליונות, יתקבלו בכרחה במכון כמז"כ אפשר לשלוח בקשה לקבלת הגליונות במייל: tameytora@gmail.com פקס: 153775150494

גליון מס' 168
פרשת וילך
ה"א תשע"ו

גליון זה יו"ל ע"י מכון 'טעמי תורה'
תודה לכל העוזרים והמסייעים שגליון זה יראה אור
© כל הזכויות שמורות, ניתן לצלם ולהדפיס כמות שהוא ללא שינוי

דיוקים ודקדוקים

הלכה ומנהג

ל"א א': אֶלְכָל־יִשְׂרָאֵל - יש להקפיד לנגן את הטעם כראוי במקף, ולא להשמיט את המקף ולהטעים 'אֶל־כָּל יִשְׂרָאֵל'.

ל"א ב': לֹא־אֵיבָל - הטעם מלרע בכ"ף.

ל"א ד': וְלַעֲזֹג - הלמ"ד בשווא נח". ויש להזהר שלא להבליע את העי"ן שאחריה ולקרוא 'ולזג'. וכן בכל מקום בו מנוקד שווא נח לפני אות גרונית, יש להזהר שלא תיבלע האות הגרונית¹.

יש נוהגים בקריאת מנחה בשבת ובשני וחמישי לסיים לעולה האחרון בפסוק 'וַיֵּגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאֲזִינֵיהֶם' (ל"א י"א)². וברוב המקומות נוהגים לסיים בפסוק 'אֲשֶׁר אִתָּם עֲבָרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ' (ל"א י"ג)³.

המנן אברהם, שלא דיבר בפירוש על סיום לעולה האחרון בב' פסוקים סמוך לפרשה, אלא רק כתב והוכיח שגם בחול שייכת הגזירה ואין להתחיל ולסיים בב' פסוקים סמוך לפרשה, ולא כמו מנהג החונים שהביא השואל, אך לגבי סיום לעולה השלישי בחול בב' פסוקים סמוך לפרשה יתכן שמודה להמנן אברהם שמתור להפסיק שם.

ובשערי אפרים (שער ז' סעיף י"א, ובפתחו שערים שם סק"א) כתב שלכתחילה אין לסיים לעולה האחרון בחול פחות מג' פסוקים סמוך לפרשה, וטוב יותר להוסיף ולקרוא עד סוף הפרשה, וזה עדיף מלסמוך על זה שכולם יודעים שאין קוראים עוד אחר השלישי.

ומדברי המעשה רב (סימן קמ"ט) מוכח שהג"ר אסר להפסיק לעולה האחרון בחול פחות מג' פסוקים סמוך לפרשה, שכתב שם: במנחה דשבת ושני וחמישי אין צריך לקרות רק י' פסוקים ואין להוסיף שלא לצורך, ואם סמוך ב' פסוקים לפתוחה או לסתומה קוראין עד פתוחה או סתומה. ע"כ. ומוכח שחלק על דברי האחרונים הנ"ל שהתירו לקרוא האחרון בשבת במנחה ובשני וחמישי לסיים פחות מג' פסוקים סמוך לפרשה (ולכאורה אין סבר שזה איסור גמור ובכלל הגזירה הוא, שהלא לשיטת הגר"א אין להוסיף פסוקים בשני וחמישי שלא לצורך במנחה בעשרה רב שם, וכיון שסמוך לפרשה כן התיר להוסיף, מוכח שסבר שחובה להוסיף, והיינו כיון שגם זה בכלל הגזירה).

(ניתן לומר את טעם הגר"א שאסור להפסיק פחות מג' פסוקים סמוך לפרשה גם לעולה האחרון, בג' אופנים. א' גם באופן זה עדיין יש לחשוש שמי שיכנס בעליה השלישית ויצא מיד אחריה, ולא ידע שהיא העליה האחרונה, יראה שמסיים ב' פסוקים סמוך לפרשה ויחשוב שהעולה הבא יקרא רק את ב' הפסוקים שנותרו בפרשה. ב' בטעם הר"ן שהובא לעיל שחז"ל גזרו שלעולם אין מתחילים אין מסיימים בפרשה פחות מג' פסוקים, ואף במקום שאין לחשוש לנכנסים ויוצאים, משום שאם יעשו כן במקום אחד, יחשבו השומעים שמותר לעשות כן בכל מקום כשיזדמן להם גם כאשר יש חשש משום הנכנסים ויוצאים. ג' כיון שחז"ל גזרו נזירה שאין להפסיק ב' פסוקים סמוך לפרשה, אין לחלק בין מקום ששייך לחוש בו לנכנסים ויוצאים לבין מקום שאין לחוש לנכנסים ויוצאים, וכשיטת הגר"א (ראה מעשה רב בהערה לסימן צ"ה) שכל מה שאסרו או תיקנו חז"ל מפני איזה טעם, אף בשבטל הטעם שאמרו, האיסור במקומו עומד, וא"כ גם בזה אין לחלק בין מקום ששייך בו טעם הגזירה למקום שאין שייך בו טעם הגזירה. ולכאורה יש נפק"מ בין הטעמים. שהמנן אברהם התיר להפסיק סמוך לפרשה בג' אופנים. א' להפסיק סמוך לפרשה בחול פחות מג' פסוקים סמוך לפרשה, כנ"ל. ב' להפסיק לכתחילה פחות מג' פסוקים סמוך לפרשה, משום שכולם יודעים שכהן קורא מראש פרשת השבוע. ג' להפסיק פחות מג' פסוקים לפני או אחרי פרשה באמצע פסוק (כגון במדבר כ"ב א', ובדברים כ"ח ח'). משום שכולם יודעים שאין מסיימים באמצע פסוק וממילא אין לחשוש לנכנסים ויוצאים (מנן אברהם סימן קל"ח סק"א). וא"כ, לפי שני הטעמים האחרונים לכאורה הגר"א חולק על המנן אברהם בכל שלושת האופנים הנ"ל, משום שלעולם אסור להפסיק פחות מג' פסוקים סמוך לפרשה ואף כאשר אין לחשוש לנכנסים ויוצאים, אך לפי הטעם הראשון שהגר"א סובר שבאופן א' יש חשש אמתי מפני הנכנסים ויוצאים, לכאורה יש לחשוש כן באופן א' וכן באופן ב' שמה לא ידע שהעולה כהן, אך באופן ג' של פרשה באמצע פסוק לכאורה אין שום חשש מפני נכנסים ויוצאים, וא"כ גם להגר"א יהיה מותר להפסיק פחות מג' פסוקים לפני או אחרי פרשה באמצע פסוק. אמנם מסתבר יותר שטעם הגר"א כאחד משני האופנים האחרונים הנ"ל, וממילא הוא אכן חולק על דברי המנן אברהם גם לענין פרשה באמצע פסוק).

¹ ואע"פ ששורוק היא תנועה גדולה, ולכן השווא שאחריה נע, זה רק בשורוק הבא באמצע תיבה, אך שורוק בראש תיבה היא תנועה קטנה, משום שכל שורוק היא ניקוד האות שלפניה, ובראש מילה שאין אות לפניו, נקרא כאילו יש אל"ף לפניו (עיין מנחת שי בראשית א' י"ח), ומ"מ כיון שאין כאן שתי אותיות המנוקדות בניקוד השורוק, אלא אות אחת, לכן דינה כקבוץ, שהיא תנועה קטנה ולא כשורוק שהיא תנועה גדולה. ויש מקומות שהרבה טועים ומבטאים שווא נע אחר שורוק בראש מילה.

² מחמת קלות האות הגרונית במבטא, כאשר יש לפניו אות המנוקדת בשווא נח, יש נטיה להשמיט את האות הגרונית מהמבטא, ולנקד את האות שלפניה בניקוד שלה במקום בשווא נח (כגון: 'מלך' במקום 'מלָך', 'שמון' במקום 'שמעון', 'יגין' במקום 'יגִינָה'). וזה מצוי פעמים רבות, וצריך זהירות רבה מאד ע"מ לא להיכשל בזה.

³ בכמה ספרי מנהגים (המנהג הראשון המובא בתיקון יששכר, נוהג כצאן יוסף, מנהגי פיזרדא, וכן הובא מנהג זה בערך השולחן סימן קל"ז סעיף ג') מובא שמסיימים לעולה השלישי בקריאת מנחה בשבת ובשני וחמישי בפסוק 'וַיֵּגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאֲזִינֵיהֶם' (ל"א י"א), ששם גם מקום ההפסקה לעולה השלישי בקריאת שבת שחרית.

אך כבר העירו (דברי קהילות עמ' 123, ערך השולחן שם) שבקריאת מנחה בשבת ובשני וחמישי אין לסיים לעולה השלישי בפסוק זה, משום שיש רק תשעה פסוקים מתחילת הפרשה עד שם, ואין קוראים בתורה פחות מעשרה פסוקים (מגילה כ"א ע"ב, שולחן ערוך או"ח סימן קל"ז), ורק בקריאת שבת שחרית שקוראים לעולים נוספים מותר להפסיק שם לעולה השלישי (וכנראה הנהוגים להפסיק שם סברו שבפסוק זה סליק עניינה, ולכן מותר להפסיק שם כדאיתא בשולחן ערוך ומקורו בירושלמי שבמקום דסליק עניינה שרי להפסיק גם אחר תשעה פסוקים. ובערך השולחן כתב שאולי מפני שפרשת וילך היא פרשה קצרה, ואם יקרא עד 'לְרִשְׁתָּהּ' יהיה ארבע פרשיות וכמעט חצי סדרה, ואין נכון לעשות כן כיון שבשבת יקראו אותה עוד פעם, לכן נדונה כפרשת 'ויבא עמלק' דמקרי סליק עניינה. ולכאורה כונתו שסליק עניינה מהני רק אם א"א להמשיך לקרוא עוד כיון שאין המסך הקריאה מעניין של יום, וכמו בפרשת ויבא עמלק, אך אם הכל מעניינו של יום אפשר להמשיך לקרוא הלאה אסור לקרוא פחות מעשרה פסוקים אף אם סליק עניינה, ולכן כתב שכוין שהפרשה קצרה א"א להמשיך לקרוא עוד, ואז מהני סליק עניינה. אך עצם דבריו תמוהים מדוע יחשב משום כך שא"א לקרוא עוד).

ויש ספרי מנהגים (המנהג השני המובא בתיקון יששכר, מנהגות וזרימין, וכן הובא מנהג זה במנן אברהם סימן קל"ח סק"ב בשם סידורים ישנים) שמובא בהם שמסיימים לעולה השלישי בפסוק 'וַיֵּגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאֲזִינֵיהֶם' (ל"א י"א). אלא שגם זה לכאורה שלא כדן, משום שפסוק זה סמוך ב' פסוקים לסוף הפרשה, ואסור לסיים עליה בשלושת הפסוקים הסמוכים לסוף פרשה (מגילה כ"ב ע"א, שו"ע או"ח סימן קל"ח), גזירה משום היוצאים אז מבית הכנסת שיאמרו שהעולה אחרי יקרא רק את שני הפסוקים שנותרו בפרשה וילמדו מזה שמספיק לקרוא שני פסוקים בלבד לעולה לתורה.

אך כתבו כמה אחרונים (יוסף אומץ סימן תקי", מנן אברהם סימן קל"ח סק"ב, מקור חיים סימן קל"ח סעיף א' בלשון אפשר) שבמקרה כמו כאן שהעולה השלישי בקריאת שני וחמישי מפסיק ב' פסוקים סמוך לפרשה, מותר לעשות כן ולהפסיק שם, כיון שכולם יודעים שבחול אין קוראים עוד אחר העולה השלישי, וממילא לא שייך לגזור בזה משום היוצאים שיאמרו שהעולה אחרי יקרא ב' פסוקים.

³ כן הוא בכמה ספרי מנהגים (דברי קהילות עמ' 123, וכן הובא מנהג זה במנן אברהם סימן קל"ח סק"ב בשם סידורים חדשים, וכן הוא ברוב סידורי זמננו).

וכתב בדברי קהילות (עמ' 123) שאע"פ שלא שייכת כאן הגזירה משום היוצאים אם יסיים ב' פסוקים סמוך לפרשה (כיון שכולם יודעים שבחול אין קוראים עוד אחר העולה השלישי, וכמו שכתבו האחרונים הנ"ל בהערה א'), נראה שהמוסיף וקורא עד סוף הפרשה רוח חכמים נוחה ממנו, ומטעם שכתב הר"ן (מגילה פרק הקורא עומד דף י"ב ע"ב מדפי הר"ף ד"ה הלכתא) שרבתן גזרו שלעולם אין מתחילים או מסיימים בפרשה פחות מג' פסוקים, ואף במקום שאין לחשוש לנכנסים ויוצאים, משום שאם יעשו כן במקום אחד, יחשבו השומעים שמותר לעשות כן בכל מקום כשיזדמן להם גם כאשר יש חשש משום הנכנסים ויוצאים.

וכן הביא באליה רבה (סימן קל"ח סק"א) שבשו"ת נחלת שבעה (סימן כ"ג, והובא בדברי בעטרת זקנים סימן קל"ח) חלק על האחרונים הנ"ל וכתב שגם בחול אין לסיים לעולה השלישי ב' פסוקים סמוך לפרשה (אמנם יש להעיר שמדברי הנחלת שבעה אין הכרח שחולק על

ולהלן רשימת המילים בפרשה שיש להיזהר בהן בזה: **וּלְאַרְצָם. הַקְהֵל. בְּשַׁעֲרֵי. לִירָאָה. זָרְעוּ. וַיְהִי. הַקְהִילוּ. לְהַכְעִיסוּ.**

ל"א ו': **אֶל־תִּירָאוּ** - הרי"ש בשווא נע, והוא מלשון יראה. והקורא 'תִּירָאוּ' בשווא נח משנה משמעות ללשון ראה.

ל"א ז': **לִיהוֹשֻׁעַ** - היו"ד לא נשמעת, ונקרא 'לְהוֹשֻׁעַ'. ואין לקרוא 'לִיהוֹשֻׁעַ' בשווא.

נִשְׁבַּע - יש להקפיד להשמיע את העי"ן, שאם לא ישמיעה ישמע שקורא 'נִשְׁבָּה' בה"א.

ל"א ט': **וְאֶל־כָּל־זָקְנֵי** - יש להקפיד לנגן את הטעם כראוי במקף, ולא להשמיט את המקף ולהטעים 'וְאֶל־כָּל זָקְנֵי'.

ל"א י"ב: **וְגֵרְךָ** - הרי"ש בשווא נע.

אֶת־כָּל־דְּבָרֶי - יש להקפיד לנגן את הטעם כראוי במקף, ולא להשמיט את המקף ולהטעים 'אֶת־כָּל דְּבָרֶי'.

ל"א י"ד: **הֵן** - ראוי להקפיד על הגייה נכונה של הה"א, שלא ישמע שקורא 'אֵין' באל"ף.

הֵן קָרְבוּ יָמֵיךְ - יש לנגן את שני המונחים כראוי, ואין להשמיט את המונח הראשון ולהטעים 'הֵן־קָרְבוּ יָמֵיךְ' במקף.

וְהַתִּיבָנוּ - הה"א במתג, והתי"ו בשווא נח. וכן הוא בהמשך הפסוק: **וַיִּתִּיבָנוּ** - היו"ד במתג, והתי"ו בשווא נח.

וַאֲצֻנּוּ - הוי"ו בסגול, והנו"ן דגושה, והוא לשון יחיד נסתר. והקורא 'וַאֲצֻנּוּ' בצירי ורפה, משנה משמעות ללשון יחיד המדבר על רבים וכולל עצמו עמהם. וכן הוא להלן (ל"א כ', כ"א): **אֲבִיאָנוּ**.

ל"א ט"ו: **עַל־פֶּתַח** - ראוי להקפיד על הגייה נכונה של התי"ו, שלא ישמע שקורא 'פֶּסַח' בסמ"ך.

עַל־פֶּתַח הָאֵהָל - הטעם מלעיל בפ"א, והתי"ו בהעמדה מועטת.

ל"א ט"ז: **הִנֵּה שָׁכַב עִם־אֲבֹתֶיךָ וְקִם הָעָם הַזֶּה** - פסוק זה הוא מן המקראות שאין להם הכרע. ועל כן יש מי שכתב שאע"פ שאין לקורא לשנות מניגון הטעמים, מכל מקום לא יעשה עצמו מכרע, ולא יעשה הפסק בתיבת 'אֲבֹתֶיךָ', אלא יקרא תיבה זו עם התיבה שלפניה ושלחריה בתיבה אחת, והקב"ה יודע הכרעות. אך לא נהגו כן, אלא נהגו להפסיק כהטעמים.

וְזָנָה | אֶתְּרִי - שני מונחים לגרמיה זה אחר זה.

וְהִפָּל - הפ"א בצירי. וכן הוא להלן (ל"א כ').

ל"א י"ז: **וְהִסְתַּרְתִּי** - הטעם מלרע בתי"ו השניה.

ל"א י"ח: **עַל כָּל־הָרָעָה** - יש להקפיד לנגן את הטעמים במקומם הנכון, ולא להטעים 'עַל־כָּל הָרָעָה'.

ל"א י"ט: **וְעָתָה** - ראוי להקפיד על הגייה נכונה של העי"ן, שלא ישמע שקורא 'וְאָתָה' באל"ף.

במבטאם אין להקפיד עליהם כל כך, ויש לדמותם למה שאמרו ודלגו עלי אהבה (כמבוא בתוס' במסכת עבודה זרה דף כ"ב ע"ב ד"ה רגלא, בשם המדרש), וכשם שחס הקב"ה על השיבוש של עם הארץ שאין בו דעת ללמוד, כך חס על השיבוש שהורגלו בו הדורות וקשה לנו לעוקר.

והוסיף, שמי שלבו חדר ואינו רוצה לסמוך על המנהג שהורגלו בו, מוטב שילך אל בני תימן וירגיל לשונו בקריאת תי"ו רפה כהוגן, אך לא יחדש שיבושים לקרוא בתי"ו דגושה.

ביומא נ"ב איתא: איסי בן יהודה אומר חמש מקראות בתורה אין להן הכרע: 'שָׂאת', 'מִשְׁקָדִים', 'מִחָר', 'אֲרוֹר', 'וְקָם'. ו'וְקָם' הוא פסוק זה. והיינו, שאין הכרע האם הפיסוק הוא: 'הִנֵּה שָׁכַב עִם אֲבֹתֶיךָ, וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה אֶתְּרִי אֱלֹהֵי נָכְרָךְ'. או שהפיסוק הוא: 'הִנֵּה שָׁכַב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם, הָעָם הַזֶּה וְזָנָה אֶתְּרִי אֱלֹהֵי נָכְרָךְ', ורמז לו בזה על תחיית המתים.

^א כן כתב בשערי אפרים (שער ג' סעיף ט"ו, ובפתחי שערים סקי"ג).

^ב כן כתב הגר"ש דבליצקי (אם למקרא בראשית ל"ד ז'), שלא נהגו כהשערי אפרים כי סמכו בזה על הריטב"א (יומא דף נ"ב) שסובר שהפסק הוא לולא היו לנו טעמים, אך אחר הטעמים נתברר ספיקו ע"י פיסוק הטעמים.

ובאמת דברי השערי אפרים בזה צריכים ביאור, שהרי פיסוק הטעמים נקבע ע"י ניגון הטעמים בלבד, ולא ע"י שהייה בקריאה, ומטרת הטעמים להפסיק הענין ע"י ניגון ללא צורך בשהייה. וכיון שכתב שלא ישנה מהניגון אלא רק יקרא בתיבה, יהיה הכרע בקריאתו ע"י ניגון הטעמים, שהלא הפיסוק נקבע ע"י ניגון הטעמים. וצ"ע.

^ג בגמרא (מגילה כ"ד ע"ב) כתוב שאין לכהן לישא את כפיו אם קורא אות אל"ף כאות עי"ן או אות עי"ן כאות אל"ף, וכן אין למנות כשליח ציבור מי שקורא כן. וכן נפסק בשולחן ערוך (או"ח סימן נ"ג סעיף י"ב).

ובמשנה ברורה שם (סקל"ז) הביא את דברי האחרונים, שכתבו שבמקום שכולם מדברים כך מותר.

אך אע"פ שבמקום שכולם קוראים כך מותר להעלותו כש"ץ כיון שכך רגילים באותו מקום, מ"מ לכתחילה ודאי ראוי ונכון להדר לקרוא כהוגן בהגייה הנכונה.

ובערוך השולחן (סימן נ"ג סעיף י"ד, סימן ס"א סעיף ח', סימן ס"ב סעיף ב') כתב שבמדיניותו אין בקיאים בחילוק שבין אל"ף לעי"ן, אך בכל זאת כתב (סימן ס"א סעיף ח') שבקריאת שמע יש לדקדק להפרישם זה מזה, וכתב עוד (סימן ס"ב סעיף ב') שהמדקדק במצוות יראה לדקדק בזה הרבה בכל התורה, ושכרו גדול

וכבר הזהיר על זה ביסוד ושורש העבודה (שער שלישי פרק שני), והאריך שם להראות לעין כל את גודל קלקולי התיבות וחסרון האותיות במי שאינו נזהר לקרוא כראוי. וציין לדבריו בבאור הלכה (סימן ס"א, ד"ה ידגיש).

^ה איתא בירושלמי (ברכות פ"ב ה"ד): אלו צריך דקדוק וכו', ר' חנינא בשם ר' אחא אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יי' ע"כ.

ופירשו רוב הראשונים (רד"ק במכילת דף ע"ב ע"ב, המנהיג הלכות תפילה סימן ל"ח, טור או"ח סימן ס"א, וכן הוא בשו"ע שם סעיף ט"ו) דהיינו שצריך דקדוק להשמיע יפה את העי"ן, שלא תהיה נשמעת כה"א.

^י משום שהאות ה"א שבתיבת 'נִשְׁבָּה' אינה נשמעת, ואם לא ישמיע את העי"ן שבתיבת 'נִשְׁבַּע' ישמע שקרא 'נִשְׁבָּה'.

אמנם, לקוראים בהגיה המבחינה בין קמץ לפתח, אם לא יהגו את העי"ן כראוי, אע"פ שעשו שלא כדון, לא שינו משמעות, כיון שהמשמעות ניכרת עדיין ע"י הפתח. אך לקוראים בהגיה שאינה מבחינה בין קמץ לפתח, שאצלם כל הבידול בין המשמעים הוא ע"י הגיית העי"ן, אם לא יהגו את העי"ן כראוי יש לחשוש לשינוי משמעות.

^י לקוראים בהגיה שאינה מבחינה בין צירי לסגול, יש להקפיד ביותר להשמיע את הדגש, משום שאצלם כל הבידול בין המשמעים הוא רק ע"י דגשות ורפיון האות, ואם לא ידגישו יש לחשוש בזה לשינוי משמעות.

אך הקוראים בהגיה המבחינה בין צירי לסגול, אף אם יקראו שלא כראוי ולא ישמיעו את הדגש, לא שינו בזה משמעות, כיון שהמשמעות ניכרת גם ללא הדגש ע"י ניקוד הצירי או הסגול.

^ח וכבר כתב בשו"ת אורים גדולים (למוד כ', סימן ג' בדפ"ח) (לר' אברהם ישראל זאבי זצ"ל אב"ד חברון, נפטר תצ"א, שו"ת זה מוזכר פעמים רבות בחיד"א וברע"א), שמי ששינה וקרא 'תִּשְׁלַחְנוּ' בנו"ן רפה במקום 'תִּשְׁלַחְנוּ' בנו"ן דגושה, וכיוצא בזה, הרי שינה משמעות ויש להחזירו (כמו שכתב הרמ"א או"ח סימן קמ"ב סעיף א') שבשינוי שמשנתה הענין מחזירין אותו). והוסיף שם שגער בשלוחי ציבור שלא דקדקו לקרוא בדגש. והובאו דבריו בכף החיים (סימן קמ"ב אות ט').

^ט שהגיית התי"ו הרפה דומה להגיית הסמ"ך, ואם יקראנה ממש כסמ"ך, שינה משמעות. ומי שאינו יודע להגות את התי"ו כהוגן, אלא רק כסמ"ך, היה מקום לומר שעדיף שיקראנה בדגש קל, מאשר שיקראנה כסמ"ך ותשתנה המשמעות.

אך בשו"ת פאת שדך (ח"א סימן כ"ד) אין דעתו נוחה מזה, וכתב שאין לחדש שיבושים כנגד משפטי לשון הקודש, כי השיבושים הישנים שאנחנו אנוסים

הַאֱלֹהָ הָאֵלֶּה. אלא מוכח ששייך שיהיה כתוב גם בצורה כזו. וא"כ, אין ראייה שיש להטעים כאן 'אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת' כדברי רש"י, והטעמת 'אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת' גם היא נכונה, ואכן כך מוטעם בספרים המדויקים (ויש להעיר, שרש"י עצמו בפירושו 'הבנת המקרא' (כ"ט כ') הקשה על דברי רש"י מהפסוק 'אֶת־דְּבָרֵי הָאֵלֶּה הַזֹּאת', ובכל זאת לא נמנע להביא כאן ראייה זו לגבי הטעמת תיבות 'אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת'. ובאמת כוונת רש"י היא, שעל פי דרך ההטעמה הפשוטה, הטעמים מגלים אם התיבה הולכת על השירה או על דברי השירה, אך באמת יחכן שיהיה מוטעם גם להיפך, משום שיש פעמים רבות שהטעמים מפסיקים ע"פ נוחות הדיבור ולא ע"פ התחביר, וכגון: אֶהְיֶה וְקָלִי־הַנֶּשֶׂאִים בְּעֵנָה (שמות ל"ד ל"א), ולא: אֶהְיֶה וְקָלִי־הַנֶּשֶׂאִים בְּעֵנָה. וְאֶת־נַפְשִׁי בְּגֵד שְׁלֵמָה (מלכים א' י"ב), ולא: וְאֶת־נַפְשִׁי בְּגֵד שְׁלֵמָה. וראה עוד בספר טעמי המקרא לר"מ ברויאר עמ' 350).

והוא הדין כאן שאם מוטעם 'אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת', מובן שכתוב 'הַזֹּאת' בלשון נקבה, כיון שתיבת 'הַזֹּאת' מוסבת על השירה שהיא לשון נקבה, אך אם מוטעם 'אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת' ממילא תיבת 'הַזֹּאת' מוסבת על דברי השירה, ולא על השירה, וא"כ היה ראוי להיות כתוב 'את דברי השירה האלה' בלשון רבים. אך באמת מצאנו מקומות שיש טעם מפסיק בין שם העצם לתואר, וכגון בפסוק 'אֶת־דְּבָרֵי הָאֵלֶּה הַזֹּאת' (דברים כ"ט י"ה), שגם שם תיבות 'הָאֵלֶּה הַזֹּאת' ראויות להיות מחוברות בטעם, כיון שתיבת 'הַזֹּאת' מוסבת על 'הָאֵלֶּה', ואם היא מוסבת על 'דְּבָרֵי הָאֵלֶּה' ולא על 'הָאֵלֶּה', היה ראוי להיות כתוב 'אֶת־דְּבָרֵי